

Oponentský posudek diplomové/bakalářské práce

Název práce: Etické aspekty odborného sociálního poradenství v občanské poradně

Autor práce: Bc. Jitka Moravčíková

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Daniel D. Novotný, Ph.D.

Datum: 14.5.2017

Cílem práce je poskytnout „popis a interpretac[i] poskytovatele odborného sociálního poradenství v občanských poradnách s ohledem na etické aspekty, které jsou s tímto spojeny.“ Práce je rozdělena do čtyř kapitol. V prvních dvou je představeno téma sociálního poradenství a občanských poraden. Kapitola třetí se věnuje etickým východiskům sociálního poradenství v občanské poradně. V kapitole čtvrté je představen empirický výzkum etických dilemat, s nimiž se pracovníci v občanských poradnách setkávají.

Obsahová stránka práce je obecně vzato zpracována pečlivě, studentka vhodně používá terminologii, struktura úvah je přehledná, použita je česká i zahraniční literatura. Specifický *etický* charakter sociálního poradenství občanských poraden je ovšem uchopen teoreticky spíše nezřetelně. Studentka se v kapitole třetí obšírněji věnuje tématice lidské důstojnosti, etických kodexů a etických dilemat. Proč ale právě těmto třem morálním/etickým aspektům? Chybí mi zde pokus o analýzu celkové škály etické problematiky spojené s občanským poradenstvím, uvedení vybraných aspektů do vzájemné souvislosti a taktéž odkazy na širší filosoficko-etický rámec (např. odkazy na hlavní etické teorie jako je utilitarismus či teorie ctností).

V empirické části práce studentka formulovala hypotézu, že pracovníci v občanských poradnách se setkávají s morálními dilematy moci a nezávislosti/nestrannosti poradce. Výzkum probíhal pomocí dotazníkového šetření. Výsledky lze považovat za velmi reprezentativní, neboť data pochází z téměř tří čtvrtin poraden v ČR. Zpracování je pečlivé a popis výsledků je sám o sobě zajímavý. Naneštěstí se stanovená empirická hypotéza jeví jako triviální, tj. její potvrzení není nijak překvapivé. Nebylo by vhodnější formulovat odvážnější hypotézu, např. „Nejčastější a nejpálčivější zdroj morálních dilemat, se kterými se pracovníci občanských poraden setkávají, se týká moci a nestrannosti“?

Po formální i jazykové stránce je práce v pořádku (př. drobných nedostatků: formátování na s. 45). Navrhuji klasifikovat jako výbornou, příp. velmi dobrou práci, dle obhajoby.

Náměty k diskusi:

- Jak souvisí témata lidské důstojnosti, etických kodexů a etických dilemat? (Např. je rolí etických kodexů pomoci v řešení dilemat? Je lidská důstojnost ústředním pojmem etických kodexů občanských poraden?)
- Mohou pomoci etické teorie (utilitarismus, teorie ctností, atd.) k řešení etických dilemat?
- Co vás v empirickém šetření nejvíce překvapilo?
- Můžete formulovat hypotézy, jejichž verifikace či falsifikace by byla překvapující?

21.5.2017